

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

CJMZD16C0T04

DIDAKTICKÝ TEST

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů
Hranice úspěšnosti: 44 %

1 Základní informace k zadání zkoušky

- Didaktický test obsahuje **32 úloh**.
- Časový limit pro řešení didaktického testu je uveden na záznamovém archu.
- Povolené pomůcky: psací potřeby.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku se neodčítají žádné body.
- Odpovědi píšete do záznamového archu.
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** píšící propisovací tužkou, která píše dostatečně silně a nepřerušovaně.
- Hodnoceny budou pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu.

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- U všech úloh/podúloh je právě jedna odpověď správná.

- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

4   A   B   C   D

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, zabarvíte pečlivě původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačíte křížkem do nového pole.

4   A   B   C   D

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědi a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.
- Pokud zakřížkujete více než jedno pole, bude vaše odpověď považována za nesprávnou.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Odpovědi píšete čitelně do vyznačených bílých polí.

16

- Povoleno je psací i tiskací písmo a číslice.
- Při psaní odpovědí rozlišujte **velká a malá písmena**.
- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pak původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď zapište do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.
- Při hodnocení otevřených úloh se za chybu považuje i nesprávná či chybějící dílčí odpověď.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

1 Ve které z následujících možností je pravopisná chyba?

- A) Besedy s mladými tvůrci mě zaujaly, protože se mi vybavily mé vlastní režijní pokusy.
- B) Jednodenní semináře pro středoškolské učitele cizích jazyků měli velmi pozitivní ohlasy.
- C) Jakmile se v tisku zveřejnily detaily příběhu, začaly mezi lidmi kolovat neuvěřitelné historky.
- D) Zchátrale vyhlížející stodola v sobě skrývala rodinný dům s umně začleněnými moderními prvky.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 2–7

***** je umělecký směr rozvíjející se v 17. a 18. století hlavně ve Francii. Podle antického vzoru se tehdy rozlišovaly žánry vysoké (óda, tragédie) a nízké (fraška, komedie). Bariéry mezi vysokými a nízkými žánry však ve svých dílech záměrně narušoval např. ●●●●●.

Tento **slavný francouzský dramatik a nadaný herec** napsal v roce 1668 komedii s nehrdinským hrdinou Harpagonem, v níž vykreslil portrét člověka chorobně závislého na zlatácích, který mamonu obětuje i vztahy se svými blízkými. Neovladatelná touha po hromadění majetku je lidský nešvar, který se bohužel dosud nepodařilo vymístit. Právě proto je komedie Lakomec stále aktuální a proslulý skrblík se stále drží na českých i světových divadelních scénách.

Harpagon je sice zámožný pán, ale šetří úplně na všem. Celému domu vládne železnou rukou a ani sobě nedopřává žádná povyražení. Až na jednu výjimku, a tou je slabost pro mladičku Marianu. Netuší však, že Mariana má ráda jeho syna Kleanta. Budoucnost svých dětí má Harpagon dokonale promyšlenou. Dceru Elišku hodlá provdat za bohatého stárnoucího muže a Kleantovi chce namluvit bohatou vdovu. Eliška ale tajně miluje správce Valéra, který se kvůli ní snaží získat Harpagonovu přízeň. Sňatky organizuje důvtipná dohazovačka Frosina, do děje také zasáhne vychytralý sluha Čipera, který svému pánovi odcizí truhlu s penězy. Nakonec však Harpagon objímá místo Mariany stracené a **znovunalezené zlatáky a vlastní děti** už nechce ani vidět, ani slyšet.

Moderní adaptaci této divadelní hry připravila Česká televize. Režisér Zdeněk Zelenka posílil roli Frosiny (Jiřina Bohdalová) a zdůraznil etické poselství komedie, na **jejichž konci zůstává osamělý a opuštěný chudák** k politování. Harpagon nepotřebuje rodinu, nepotřebuje lásku, lakomcovo zkamenělé srdce náleží jen našetřenému zlatu. Diváci jistě ocení Viktora Preisse v titulní roli a **jeho obratné hledání a nalézání směšnosti** v tragikomické postavě.

(Vzhledem k povaze jedné z úloh není zdroj výchozího textu uveden.)

2 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se neuplatňuje obraznost?

- A) celému domu vládne železnou rukou
- B) hodlá provdat za bohatého stárnoucího muže
- C) lakomcovo zkamenělé srdce náleží jen našetřenému zlatu
- D) proslulý skrblík se stále drží na českých i světových divadelních scénách

3

3.1 Napište jednoslovné pojmenování označující umělecký směr, které patří na první vynechané místo (*****) ve výchozím textu.

3.2 Napište jméno dramatika, které patří na druhé vynechané místo (•••••) ve výchozím textu.

1 bod

4 Která z následujících možností opravuje chybně užitý tvar zájmena ve výchozím textu?

(Posuzované zájmeno se nachází v posledním odstavci výchozího textu a je v něm podtrženo.)

- A) jímž
- B) jejíž
- C) jehož
- D) jejímž

1 bod

5 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu spojka *a* nespojuje složky několikanásobného větného členu?

(Posuzované úseky jsou ve výchozím textu vyznačeny tučně.)

- A) znovunalezené zlaťáky a vlastní děti
- B) zůstává osamělý a opuštěný chudák
- C) jeho obratné hledání a nalézání směšnosti
- D) slavný francouzský dramatik a nadaný herec

max. 2 body

6 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozímu textu (A), či nikoli (N):

	A	N
6.1 Ve výchozím textu je uveden důvod, proč je popisovaná divadelní hra nadčasová.	☐	☐
6.2 Jiřina Bohdalová v roli Frosiny svým výkonem zastínila Viktora Preisse v roli Harpagona.	☐	☐
6.3 Součástí výchozího textu je vnější charakteristika hlavní postavy popisované divadelní hry.	☐	☐
6.4 Ve výchozím textu je vyjádřen rozpor mezi poselstvím původní divadelní hry a poselstvím Zelenkovy adaptace této hry.	☐	☐

max. 4 body

7 Najděte v druhém a třetím odstavci výchozího textu celkem čtyři slova, která jsou zapsána s pravopisnou chybou, a napište je pravopisně správně.

Doporučení: Opravte pouze ta slova, u kterých jste si jisti, že jsou ve výchozím textu zapsána s pravopisnou chybou. Jména postav jsou napsána správně.

max. 4 body

8 Přiřadte k jednotlivým významovým poměrům (8.1–8.4) souvětí (A–F), v němž se daný významový poměr uplatňuje:

(Každé souvětí z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou.)

- 8.1 poměr slučovací _____
- 8.2 poměr důsledkový _____
- 8.3 poměr stupňovací _____
- 8.4 poměr odporovací _____
- A) Buď se okamžitě podaří zamezit padělání léků, nebo tento fenomén brzy ohrozí desítky životů.
- B) K fenoménu padělaných léků se včera vláda odmítla vyjádřit, novináři o tomto problému také mlčí.
- C) Po celém světě se začal šířit fenomén padělaných léků, desítky lidí už dokonce po jejich podání zemřely.
- D) Ústředním tématem jednání byl nakonec fenomén padělaných léků, neboť se jedná o skutečně závažný problém.
- E) S fenoménem padělaných léků bojuje mnoho humanitárních institucí, avšak jejich úsilí zatím nepřineslo očekávané výsledky.
- F) Během posledního měsíce rapidně vzrostl počet úmrtí po podání padělaných léků, a proto je nutné začít ihned s tímto fenoménem bojovat.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 9–10

Spoustě mladých lidí, kteří se považují za znalce filmů, Antonioniho *Zvětšenina* už nic neříká. A to je poměrně ***** skutečnost. Přitom tento ***** snímek nabízí vrcholný zážitek, který lahodí nejen oku, ale i uchu.

V nezapomenutelné scéně bloumání nočním městem zapadne fotograf Thomas do jednoho rockového klubu. Film tak obsahuje záznam části vystoupení skupiny The Yardbirds v období, kdy byl ještě jejím členem Jeff Beck. Tato ***** mimochodem mistrovsky vyjadřuje, jaký je Thomasův postoj k tvorbě jeho vrstevníků.

Zvětšenina je esenciální film, pracující z 90 % s obrazem. Je to navíc dítě přelomové doby, kdy ***** živočišné krásy ovlivnila filmovou kulturu na dlouhá desetiletí.

(Cinema 9/2015, upraveno)

1 bod

9 Na každé z vynechaných míst (*****) ve výchozím textu patří jedno slovo. Ve které z následujících možností jsou tato slova uvedena v pořadí odpovídajícím výchozímu textu?

- A) kultovní, tristní, exploze, sekvence
- B) kultovní, tristní, sekvence, exploze
- C) tristní, kultovní, exploze, sekvence
- D) tristní, kultovní, sekvence, exploze

10 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu se nevyskytují hodnotící prvky?

(Uvedené úseky je nutné posuzovat v kontextu výchozího textu.)

- A) vrcholný zážitek, který lahodí nejen oku
- B) mistrovsky vyjadřuje, jaký je Thomasův postoj
- C) v nezapomenutelné scéně bloumání nočním městem
- D) obsahuje záznam části vystoupení skupiny The Yardbirds

11 Seřadte jednotlivé části textu (A–E) za sebou tak, aby byla dodržena textová návaznost:

A) Zcela nepokrytě si do nich začali poznamenávat čísla vozů, zaparkovaných po obou stranách vozovky. Sonny se obrátil k otci a pošeptal mu: „Tamti chlapi naproti jsou určitě policajti. Všiváci, nic jim není svatý!“

B) Ten však ani nemrkl, jen rozevřel náprsní tašku a ukázal zelenou legitimaci. Sonny odstoupil od auta bez jediného slova. Odplivl si tak, aby slina dopadla na zadní dvířka limuzíny, a zamířil zpět ke schodům.

C) Don Corleone a jeho syn Sonny stáli na schodech. Zatímco vítali hosty, kteří přijeli na svatbu, zastavila na druhé straně vydlážděného náměstíčka černá limuzína. Dva muži na předních sedadlech vytáhli ze saka notýsky.

D) Když došel k otci, řekl mu: „Ti chlapi jsou z FBI. Zapisují si čísla všech našich aut. Lumpové!“

E) Don Corleone však jen pokrčil rameny. „Ta vozovka mi neříká pane. Můžou si tam dělat, co chtějí.“ Sonny zrudl zlostí. Sešel ze schodů a šel přes vozovku k černé limuzíně. Vztekle vrazil obličej těsně k obličejí řidiče.

(M. Puzo, Kmotr, upraveno)

11.1 _____

11.2 _____

11.3 _____

11.4 _____

11.5 _____

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 12–16

TEXT 1

(1) Lze v politice volit k dosahování vyšších cílů jakékoliv prostředky, tzn. morální i nemorální? Zastánci použití nemorálních prostředků tvrdí, že v politice nejsou rozhodující prostředky, ale právě cíle.

(2) V dějinách to byl renesanční politik, filosof a spisovatel Niccolò Machiavelli, který politiku nadřadil morálce, a to natolik, že morálka šla stranou. Tím se lišil například od Platona a Aristotela, kteří naopak politiku podřizovali morálce. Machiavelliho politickým cílem bylo překonat rozdrobenost svářících se italských městských států a vytvořit **jednotnou** Itálii žijící v míru. V jejím čele měl být silný a mocný panovník, který nebude váhat použít i **nemorální prostředky (od lží, podvodů až po vyvražďování politických odpůrců)**, pokud tím zajistí blaho státu. Tyto ideje představil Machiavelli ve svém **zřejmě** nejznámějším díle *Vladař*.

(3) Podobné názory zaznávají i v jeho dalším spise *Úvahy o vládnutí a vojenství*, v tomto díle se však už objevují také myšlenky o lidskosti a starořímských republikánských ctnostech – ovšem jako ideálu až v budoucí sjednocené Itálii. Přesto byl Machiavelli nadále prezentován velmi jednostranně jako zastánce nemorálnosti v politice, **zvláště** jako zastánce násilí – tedy v podobě tzv. machiavellismu.¹

(4) Novodobými vyznavači tohoto principu byli konstruktéři totalitních diktatur – Stalin, Mussolini a Hitler. Násilím zlikvidovali uvnitř svých států opozici (praktikovali „stát jako organizované násilí“) a drtivou většinu obyvatelstva, kterou donutili k poslušnosti, pak záměrně vehnali do **různých** válečných konfliktů.

¹ Machiavellismus označuje jednak teorii učení N. Machiavelliho, jednak politiku založenou na principech, které Machiavelli propagoval. Za machiavellistu je pak označován člověk, který se dopouští morálně pochybných jednání ve snaze dosáhnout obecně prospěšného cíle.

(J. Sedlák, *Vybrané problémy ze sociální etiky*, upraveno)

TEXT 2

Přístavek je větný člen, jehož podstatou je to, že jiným způsobem označuje totéž co větný člen předchozí (*Žije v moravské metropoli, v Brně.*). Podle významu je možné přístavek dělit například na **hodnotící** (*Šér Chán, nejobávanější tvor džungle, Mauglího nenáviděl.*), **shrnující** (*Toho tygra se báli medvědi, vlci, opice, zkrátka všechna zvířata.*), **výčtový** (*Všetchna zvířata, opice, vlci i medvědi, tančila té noci tanec vítězství.*) nebo **vysvětlující** (*Mauglí nedosáhl svého vítězství, totiž přemožení Šér Chána, bez pomoci přátel.*).

(Akademická příručka českého jazyka, upraveno)

max. 2 body

12 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými v TEXTU 1 (A), či nikoli (N):

	A	N
12.1 Platon a Aristoteles nadřazovali politické zájmy morálním hodnotám.	☐	☐
12.2 Jednání machiavellisty vystihuje ustálené spojení <i>úcel světí prostředky</i> .	☐	☐
12.3 Podmínkou pro sjednocení Itálie byl podle Machiavelliho návrat k antickým ctnostem.	☐	☐
12.4 V díle <i>Úvahy o vládnutí a vojenství</i> Machiavelli popřel principy, které představil ve <i>Vladaři</i> .	☐	☐

1 bod

13 Která z následujících možností nejlépe vystihuje téma celého TEXTU 1?

- A) vztah politiky a morálky
- B) příčiny vzniku totalitních režimů
- C) obhajoba použití nemorálních prostředků
- D) srovnání antických a renesančních názorů na politiku

1 bod

14 Kterou z následujících dvojic slov lze v kontextu TEXTU 1 považovat za synonyma?

(První slovo vždy pochází z TEXTU 1 a je v něm vyznačeno tučně.)

- A) různý – jiný
- B) zřejmě – patrně
- C) jednotný – shodný
- D) zvláště – mimořádně

1 bod

15 Který z následujících typů přístavku se uplatňuje v podtržené části TEXTU 1?

- A) výčtový
- B) shrnující
- C) hodnotící
- D) vysvětlující

max. 3 body

16

16.1 Vypište ze čtvrtého odstavce TEXTU 1 všechna podstatná jména, která jsou v textu užitá v 7. pádu.

16.2 Vypište ze čtvrtého odstavce TEXTU 1 přídavné jméno, které se skloňuje podle vzoru *jarní*.

16.3 Napište slovní druh, kterým je ve čtvrtém odstavci TEXTU 1 slovo *uvnitř*.

max. 2 body

17 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je zapsána pravopisně správně (A), či nikoli (N):

	A	N
17.1 Na veletrhu Svět knihy vzbudily velký ohlas detektivky ze Severských zemí.	☐	☐
17.2 Filmový festival v Poříčí nad Sázavou zahájila projekce filmu Domácí péče.	☐	☐
17.3 Výstavu Muchova cyklu obrazů Slovanská epopěj uspořádala Národní galerie v Praze.	☐	☐
17.4 Rodačka z Českých Budějovic Marta Kubišová musela kvůli začínající Normalizaci odejít z veřejného života.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 18–23

Svatopluk Kadlec: Zapomínající neděle

(1)

Sedíš v stínu kaštanů sám s všemi na Kuthance
trubačský sbor cukruje své nakynuté tance
rozpouštíš se v objetí své řídké nálady
procezené paprsky se lepí na ubrusy
na rty písně slétají jak ptáci na hřady
na jazyku šimrá tě prs lehkověrné Musy.

(2)

Lesní rohy sypou vosk na písek parketu
pan Faust vede k valčíku svou cudnou Markétu
stoly zejí prázdnotou jak opuštěné vraky
nakonec se dává svést i slunce do kola
sázíš kradmé pohledy na nahodilé zraky
roztočená Kuthanka je jedna tombola.

(3)

V neděli je nejhezčí a nejkrásnější svět
srdce jako hodiny ti hraje menuet
v neděli jsou záštitou i potrhané střechy
ani chvíli nemyslíš již na včerejší den
chudoba se nezdá již tak zcela bez útěchy
šest slok týdne končí se vždy krásným refrémem.

1 bod

18 Které z následujících slovních spojení je ve výchozím textu metaforou *neděle*?

(Posuzovaná slovní spojení se nacházejí ve třetí části výchozího textu.)

- A) včerejší den
- B) krásný refrén
- C) nejkrásnější svět
- D) potrhané střechy

1 bod

19 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu je dominantní motiv *tance*?

- A) procezené paprsky se lepí na ubrusy
- B) rozpouštíš se v objetí své řídké nálady
- C) nakonec se dává svést i slunce do kola
- D) stoly zejí prázdnotou jak opuštěné vraky

1 bod

20 Který z následujících spisovatelů je autorem díla, na jehož hlavní postavy odkazuje zvýrazněný úsek výchozího textu?

- A) Victor Hugo
- B) Walter Scott
- C) Miguel de Cervantes
- D) Johann Wolfgang Goethe

1 bod

21 **Najděte ve výchozím textu synonymum slova *nenápadný* a napište ho.**

(Hledané slovo, které se nachází v první nebo druhé části výchozího textu, může být i v jiném než základním tvaru.)

1 bod

22 **Která z následujících možností vystihuje výchozí text?**

- A) lyrická poezie
- B) epická poezie
- C) epika psaná prózou
- D) lyrika psaná prózou

1 bod

23 **V první části výchozího textu se vyskytuje slovo *Musa*. Která z následujících možností charakterizuje *Múzy*?**

- A) bohyně války, které válečníkům poskytovaly odvahu a sílu
- B) bohyně umění, které umělcům poskytovaly ochranu a inspiraci
- C) bohyně obchodu, které obchodníkům poskytovaly prospěch a zisk
- D) bohyně řemesel, které řemeslníkům poskytovaly bezpečí a zručnost

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 24–26

Stezka se vinula velmi křivolace. Brzy jsem nevěděl, jakým jdu vlastně směrem. Mlha kolem mne zatím tak zhoustla, že jsem doslova jen tápal vpřed. A tu mne zachvátila nevýslovná úzkost. Báł jsem se udělat krok, abych nespádl do nějaké propasti. Také jsem si vzpomněl na všelijaké pověsti o Rozeklaných horách a o tajuplných, divých lidech, kteří prý přebývají v tamějších houštinách a jeskyních. Tísnilo mne a mátlo bezpočet mlhavých představ – představ tím mučivějších, že byly tak mlhavé. A z nich mne náhle vytrhlo hlučné bubnování.

To mne ovšem nesmírně ohromilo. Buben v těchto skalách, to bylo něco neslychaného. Snad by mne tolik nepřekvapilo, kdybych byl uslyšel troubit archanděla k poslednímu soudu. Ale vzápětí jsem měl nový a ještě naléhavější důvod k údivu. Ozvalo se řinčení jakoby svazku velikých klíčů – a v okamžení se kolem mne s jekem přehnal polonahý snědý muž. Běžel tak těsně kolem mne, že jsem na **tváři** ucítil jeho horký dech. V jedné ruce třímá nástroj, který sestával ze svazku ocelových kruhů, jimiž v běhu zběsile chřestil. Sotva zmizel v mlžném oparu, přisupělo za ním ohromné zvíře s otevřenou tlamou a planoucímá očima. V jeho podobě jsem se nemohl zmýlit. Byla to hyena.

(E. A. Poe, Příběh z Rozeklaných hor, upraveno)

1 bod

24 Které z následujících tvrzení jednoznačně vyplývá z výchozího textu?

- A) Protagonistu příběhu sužovaly nejasné představy.
- B) Hyena proběhla kolem protagonisty příběhu neslyšně.
- C) Divý muž napadl protagonistu příběhu ocelovou zbraní.
- D) Protagonista příběhu toužil zahlédnout andělskou bytost.

1 bod

25 Která z následujících možností vystihuje vypravěče výchozího textu?

- A) Příběh vypráví vypravěč vševědoucí, který stojí mimo svět představených postav.
- B) Příběh vypráví vypravěč přímý, který je účastníkem děje jako jedna z postav.
- C) Příběh vypráví vypravěč personální, vyprávění je nahlíženo z perspektivy několika postav.
- D) Příběh vypráví vypravěč z perspektivy oka kamery, vyprávění se omezuje na zaznamenávání vnějších projevů postav.

1 bod

26 Která z následujících možností vystihuje v kontextu výchozího textu význam slova *tvář*?

(Posuzované slovo je ve výchozím textu zvýrazněno.)

- A) část obličeje
- B) výraz obličeje
- C) člověk, živý tvor obecně
- D) vnější podoba věci, jevu

27 Přiřadte ke každé z následujících charakteristik (27.1–27.3) příslušného spisovatele (A–E):

(Každého spisovatele z nabídky A–E můžete přiřadit pouze jednou.)

- 27.1 Těžiště tvorby vůdčí osobnosti lumírovské školy spočívalo v básnictví a překladatelské činnosti. Za orientaci na nenárodní témata si od české konzervativní kritiky vysloužil obvinění z kosmopolitismu. Velkou oblibu u diváků si získala veselohra o Otcí vlasti, která se odehrává na hradě, kam podle pověsti nesměla vstoupit žádná žena. _____
- 27.2 Básník, sběratel a vydavatel slovanského folkloru byl předním představitelem obrozenské generace, jež kladla důraz na slovanskou myšlenku a vzory pro původní tvorbu viděla v lidové slovesnosti. Do vývoje českého básnictví nejvíce zasáhla jeho poezie ohlasová, v níž dobře vystihl nejen specifčnost Čechů a Rusů, ale i odlišnost jejich poezie. _____
- 27.3 Čelný představitel českého romantismu využíval především metaforiky, zdůrazňoval zvukovou stránku textu a používal i nevšední slovní spojení. Pro jeho dílo je typický pocit osamění a vyděděnctví. K vrcholům jeho tvorby patří lyricko-epická báseň představující příběh loupežníka, který se nechtěně stane otcovrahem a je za to odsouzen k trestu smrti. _____

(Slovník českých spisovatelů, upraveno)

- A) Svatopluk Čech
- B) Josef Kajetán Tyl
- C) Jaroslav Vrchlický
- D) Karel Hynek Mácha
- E) František Ladislav Čelakovský

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 28–31

TEXT 1

Volič který nebude volit ve volebním okrsku v jehož stálém seznamu je zapsán může ode dne vyhlášení voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR požádat obecní úřad který vede stálý seznam o vydání voličského průkazu.

Způsoby podání žádosti:

- žádost lze zaslat poštou v listinné podobě opatřené úředně ověřeným podpisem voliče;
- žádost lze zaslat prostřednictvím e-mailu v elektronické podobě podepsané elektronickým podpisem;
- žádost lze podat osobně.

Důležité upozornění pro voliče

- **Písemné podání** žádosti opatřené ověřeným podpisem voliče musí být doručeno nejpozději 7 dnů přede dnem voleb, tj. **do 18. 10. 2013** (do 14:00 hodin), na adresu: Úřad městské části Praha 4, odbor správních agend, Antala Staška 2059/80b, 140 46 Praha 4, na obálku je nutné napsat „**Voličský průkaz**“.
- **Podání v elektronické podobě** podepsané elektronickým podpisem se zasílá na adresu jana.kamzikova@praha4.cz **do 17. 10. 2013** (do 16:00 hodin).
- **Osobní podání** žádosti musí proběhnout od vyhlášení voleb **do 9. 10. 2013** (do 16:00 hodin) v informačních kancelářích MČ Praha 4, nebo **do 23. 10. 2013** (do 16:00 hodin) na Úřadu městské části Praha 4, Antala Staška 2059/80b.

(Vzhledem k povaze jedné z úloh není zdroj výchozího textu uveden.)

TEXT 2

Vedle **volných spojení slov**, která vznikají v aktuálních kontextech (např. *škola – moderní, prestižní...*), existuje v jazyce i velké množství **spojení ustálených** (*vysoká škola*), která mají charakter formálně vícečlenných, avšak významově celistvých lexikálních jednotek, reprodukovatelných pouze jako celek. O celistvosti těchto spojení svědčí mj. nemožnost nahrazovat jejich členy synonymy (**velká škola*), antonymy (**nízká škola*).

(Vzhledem k povaze jedné z úloh není zdroj výchozího textu uveden.)

max. 2 body

28 Rozhodněte o každé z následujících dvojic slov užitých v TEXTU 1, zda je ustáleným slovním spojením (A), či nikoli (N):

	A	N
28.1 obecní úřad	☐	☐
28.2 městská část	☐	☐
28.3 volební okrsek	☐	☐
28.4 důležité upozornění	☐	☐

29

29.1 Napište jednoslovný termín označující funkční styl, jehož znaky prokazatelně vykazuje TEXT 1.

29.2 Napište jednoslovný termín označující funkční styl, jehož znaky prokazatelně vykazuje TEXT 2.

1 bod

30 Ve které z následujících možností je správně doplněna interpunkce do prvního souvětí TEXTU 1?

- A) Volič, který nebude volit, ve volebním okrsku, v jehož stálém seznamu je zapsán může ode dne vyhlášení voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, požádat obecní úřad, který vede stálý seznam o vydání voličského průkazu.
- B) Volič, který nebude volit ve volebním okrsku, v jehož stálém seznamu je zapsán může ode dne vyhlášení voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, požádat obecní úřad, který vede stálý seznam, o vydání voličského průkazu.
- C) Volič, který nebude volit, ve volebním okrsku, v jehož stálém seznamu je zapsán, může ode dne vyhlášení voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR požádat obecní úřad, který vede stálý seznam o vydání voličského průkazu.
- D) Volič, který nebude volit ve volebním okrsku, v jehož stálém seznamu je zapsán, může ode dne vyhlášení voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR požádat obecní úřad, který vede stálý seznam, o vydání voličského průkazu.

1 bod

31 Která z následujících možností nejlépe vystihuje účel TEXTU 1?

- A) Účelem textu je uvést výčet volebních okrsků, které byly zřízeny pro občany Prahy 4.
- B) Účelem textu je podrobně popsat všechny způsoby, kterými mohou občané volit v Praze 4.
- C) Účelem textu je poskytnout instrukce, kterými se má adresát řídit v případě, že chce volit mimo svůj volební okrsek.
- D) Účelem textu je sdělit adresátovi, že je povinen zažádat o voličský průkaz, jehož vydání je omezeno řadou předpisů.

1 bod

32 Ve které z následujících možností se vyskytuje chybně napsané slovo?

- A) tajemnější, strmější, dojemnější
- B) domněnka, směnka, pomněnka
- C) vzájemně, střídmě, soukromně
- D) zatemnění, porozumění, uzemnění

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.
